KÖNYVTÁRI HÍRLAP

2026. november

Kiemelt témánk:
Hálaadás és választások az USA-ban
(szenátorok, képviselők és kormányzók)

KSHKÖNYVTÁR

Szakcikkek szemléje tudományos publikációkból

A választásban rejlő akadályok: a regisztráció és a szavazatleadás terhei az Egyesült Államokban

Pomante, M. J. II–Coll, J. A.–LaCombe, S. J.: Decomposing the Costs of Voting: Voter Registration and Ballot-Casting Costs in the American States.
In: State Politics & Policy Quarterly, First View (2026), p. 1–14.

Az Egyesült Államokban a választási részvétel két egymástól független fázisra – a regisztrációra és a szavazatleadásra – osztható. A szerzők a Cost of Voting Indexet részegységekre bontva elemzik az ötven állam szabályozási különbségeit, kitérve a regisztrációs feltételekre, a szavazóhelyiségek nyitvatartására és a levélszavazás intézményére. Az akadályok differenciált elemzése olyan módszertani hátteret teremt, amely közelebb visz a választói részvétel és a demokratikus intézményekbe vetett bizalom megértéséhez.

A választási részvétel becslése: a nem elhanyagolható torzítás korrigálása ismételt megkeresésekkel

Li, X. [et al.]: Correcting Nonignorable Nonresponse Bias in Turnout Estimation Using Callback Data.
In: Political Analysis, First View (2026), p. 1–17.

Mivel a választásoktól távol maradó polgárok a közvélemény-kutatásokra ritkábban válaszolnak, a felmérések gyakran a ténylegesnél magasabb részvételi arányt mutatnak ki. A szerzők a 2020-as amerikai elnökválasztáshoz kapcsolódó kutatás adatait felhasználva egy új statisztikai módszert dolgoztak ki a torzítás csökkentésére. Beépítették az elemzésbe a válaszadók eléréséhez szükséges kísérletek számát, a kapott eredményeket pedig összevetették a népszámlálási adatokkal. Az eredmények már igen közel álltak a hivatalos választási statisztikákhoz. A tanulmány jól szemlélteti, hogy a közvélemény-kutatások megbízhatósága nemcsak a válaszok számán, hanem az adatfelvétel és a statisztikai feldolgozás módszerein is múlik.

A demokraták várható megerősödése: pártalapú elszámoltathatóság a 2026-os amerikai félidős választásokon

Algara, C. [et al.] (2026): Forecasting a Democratic Resurgence? Partisan Accountability in the 2026 U.S. Midterm Elections
In: PS: Political Science & Politics, 1–18.

A 2026-os amerikai félidős választások előrejelzése alapján arra lehet számítani, hogy a republikánusok nagy valószínűséggel elveszítik többségüket a képviselőházban, miközben a szenátusban szoros küzdelemben még megőrizhetik az irányítást. A kutatás rámutat arra is, hogy az elnök támogatottsága és a pártok országos népszerűsége jelentősen eltér egymástól, az új választókerületi határok pedig döntően befolyásolhatják a szoros versenyeket, bár önmagukban nem változtatják meg a képviselőházi választásra vonatkozó előrejelzést.

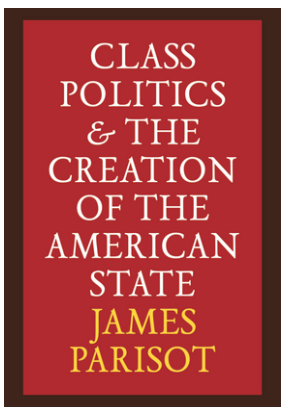
Pártpolitika és szekularizáció: nem hívő politikusok megítélése az amerikai választásokon

Golebiowska, E. (2026): Partisanship and openness to nonreligious candidates for elective office in the United States
In: Politics and Religion, 1–22.

A kutatások szerint az ateista jelöltek általánosságban hátrányos politikai megítélésben részesülnek az Egyesült Államokban, ugyanakkor a demokraták nyitottabbak, míg a republikánusok elutasítóbbak velük szemben. Ritkábban vizsgált kérdés ugyanakkor a szekuláris, nem hívő politikusok társadalmi megítélése. A tanulmány országosan reprezentatív kísérleti adatok alapján vizsgálja a vallási semlegesség szerepét a jelöltek megítélésében, valamint annak más tényezőkhöz viszonyított jelentőségét.

Szakkönyvajánló: új kiadványok a nemzetközi könyvpiacról

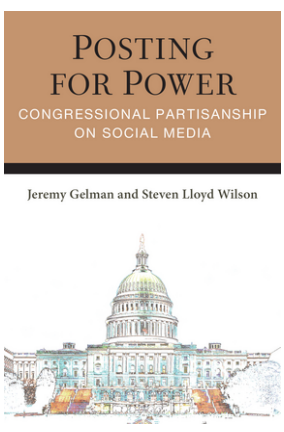

Parisot, J.: Class Politics and the Creation of the American State

University of Michigan Press, Ann Arbor, 2026. 284 p.

A kötet az osztálypolitika kérdéskörét állítja a fókuszba, miközben módszertanilag megalapozott és elméletileg merész megközelítéssel elemzi az amerikai állam létrejöttének sajátosságait. A fő kérdés arra irányul, hogy a társadalmi osztályok közötti érdekellentétek miként formálták az Egyesült Államok politikai és gazdasági berendezkedését.
James Parisot történeti-szociológiai monográfiája az alkotmány megszületésének időszakát vizsgálja, különös figyelemmel a kibontakozó kapitalista elit érdekeire. Levelezések, hivatalos dokumentumok, korabeli feljegyzések és sajtóforrások alapján mutatja be, miként formálódott a szövetségi állam intézményrendszere, és milyen szerepet játszottak ebben a társadalmi egyenlőtlenségek.
A demokráciafejlődés és a gazdasági hatalomkoncentráció kölcsönhatása más korszakok vizsgálata során is problémamegvilágító erővel bírhat.

Gelman, J.–Wilson, S. L.: Posting for Power: Congressional Partisanship on Social Media

University of Michigan Press, Ann Arbor, 2026. 236 p.

Az amerikai hálaadás ünnepe alkalmából Jeremy Gelman és Steven Lloyd Wilson nagyívű munkájára hívjuk fel a figyelmet, amely az Egyesült Államok közéletét meghatározó társadalmi és politikai megosztottság kérdését vizsgálja. A szerzők jelentős számú közösségimédia-bejegyzés statisztikai elemzésével mérik, milyen mértékben hangsúlyozzák a kongresszusi képviselők saját pártjuk támogatását és politikai ellenfeleik bírálatát. Kimutatják, hogy a pártosság látványos megnyilvánulásai mögött gyakran újraválasztási és előmeneteli megfontolások állnak, miközben a politikai megosztottság nyilvános hangsúlyozásának tényleges választási és törvényhozási következményei meglepően csekélyek.

Novemberi programkínálatunkból

Retro Játékklub különkiadás!
Játékba zárt idő című kiállításunk finisszázsa.
A tárlatot Kriston-Vízi József játékkutató-etnográfussal és a Pro Ludo Társaskör tagjaival búcsúztatjuk el, érintve az észjátékok és a kreatív, játékos elmék megannyi érdekességét.
Időpont és helyszín: November 11., 17 óra, Thirring Lajos-terem

https://www.kshkonyvtar.hu (06-1) 345-6592 revhegyi.gabriella@kshkonyvtar.hu

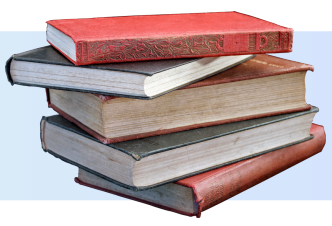
KÖNYVTÁRI HÍRLAP

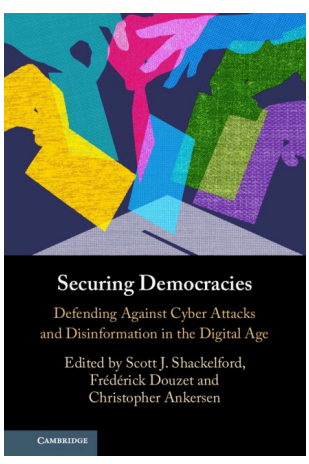
2026. november

Kiemelt témánk:
Hálaadás és választások az USA-ban
(szenátorok, képviselők és kormányzók)

KSHKÖNYVTÁR

Szakkönyvajánló: új kiadványok a nemzetközi könyvpiacról

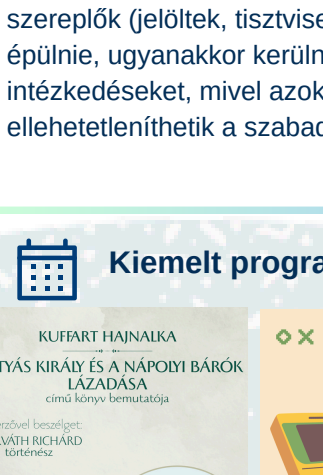

Shackelford, S. J.–Douzet, F.–Ankersen, C. (eds.): Securing Democracies: Defending Against Cyber Attacks and Disinformation in the Digital Age

Cambridge University Press, 2026. 412 p.

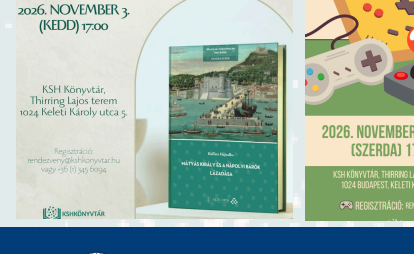
A kibertámadások és a dezinformáció elleni védekezés elsődleges a demokráciák biztonsága és fennmaradása érdekében a digitális korban. A mű elsősorban az elektronikus választási infrastruktúra sérülékenységét, és a téves információk demokratikus intézményekre gyakorolt hatását, a kibertámadások lehetséges veszélyeit elemzi. Történeti és jelenkori eseteket, valamint intézményi válaszlehetőségeket kapcsol össze. A szavazás folyamatának stabilitását megingató kibertámadások, a bizalom megmételyezése éppúgy vizsgálat tárgya, mint a védekezés jogi-politikai kérdései. A 2026-os amerikai félidős választások idején különösen aktuális olvasmány, mert a voksok megszámlálása mellett az információs környezet biztonságát is a demokratikus működés feltételének tekinti.

Kiley, Jocelyn [et al.]: With Americans in a Sour Mood, Democratic Voters Are More Engaged in Midterms

Pew Research Center, 2026. 60 p.

A Pew Research Center átfogó statisztikai jelentése a regisztrált amerikai választók közelgő félidős megmérettetés iránti elkötelezettségét, pártpreferenciáit és az ország helyzetével kapcsolatos nézeteit elemzi, miközben górcső alá veszi a 2026-os szavazási hajlandóságot, valamint a Donald Trump elnökségéhez való hozzáállást is. A felmérés 2026. szeptember 28. és 2026. október 4. között készült 5062 amerikai állampolgár részvételével, akik közül 3917-en regisztrált szavazók voltak.

Szakcikkek szemléje tudományos publikációkból

Iskolázottság és a nemek közötti szavazási különbség az amerikai elnökválasztásokon

Arnzen, Cameron J.–Cohodes, Sarah R.: Education and the gender voting gap in U.S: presidential elections.
In: Electoral Studies, Vol. 102. (2026), p. 1–19.

Az Egyesült Államokban a nők mind a választási részvétel, mind az iskolai végzettség terén megelőzték a férfiakat. A kutatások szerint a fiatal nők magasabb szavazási arányának (például a fiatalabb korosztályban mért 5,8 százalékpontos előnynek) mintegy kétharmadát a felsőfokú tanulmányok és a felkészülés terén mutatkozó különbségek magyarázzák. Mindez azt mutatja, hogy
a nők oktatási előmenetele jelentősen hozzájárul a nagyobb politikai aktivitásukhoz.

Terrorfenyegetettség a 2026-os félidős választásokon: miről tanúskodnak az adatok?

Byman, Daniel–McCabe, Riley: The terrorism threat to the 2026 Midterm Elections: What the data tells us.
In: Center for strategic and international studies (CSIS), 2026.

A modern demokráciákban a választási ciklusok alatt jelentkező politikai erőszak és terrorfenyegetettség összetett strukturális kihívást jelent. A jelenség hátterében a társadalmi polarizáció, a dezinformáció terjedése és az intézményi bizalom gyengülése áll, amelyek kedveznek az ideológiailag motivált vagy egyénileg radikalizálódott elkövetők akcióinak. Ezek célja jellemzően a demokratikus folyamatok megzavarása vagy a legitimáció aláásása. A fő akadályt az úgynevezett biztonságpolitikai dilemma jelenti: a választási szereplők (jelöltek, tisztviselők, szavazók) védelmének ki kell épülnie, ugyanakkor kerülni kell a túlzott biztonsági intézkedéseket, mivel azok elriaszthatják a polgárokat, és ellehetetleníthetik a szabad demokratikus részvételt.

A választási rendszerek kísérleti terepei: A választói magatartás kutatásának negyedszázada az amerikai államokban

Coll, J.A.–Shino, E.–Smith, D.A.: Laboratories of electoral democracies: What have we learned from a quarter century of research on voting and elections in the American States?
In: State politics&Policy Quarterly, First View (2026), p. 1–20.

A mozaikszerű választási ökoszisztémák az amerikai politika sajátos jellemzői: bár a választások országos eseménynek tűnnek, a lebonyolításukat alapvetően a tagállamok szabályozzák. A szerzők az elmúlt negyedszázad kutatásait áttekintve a választási szabályok különös terjedési mintáit vizsgálják a tagállamok között. Ezzel rávilágítanak a szabályok lakossági támogatottságára, valamint a választói regisztrációra és a szavazási hajlandóságra gyakorolt hatásukra is.
A tanulmány módszertani korlátokra is rámutat, ezért hasznos kiindulópont a szavazóköri adatok és a részvételi különbségek értelmezéséhez.

A hatásmechanizmus változása: előrejelzés a 2026-os amerikai félidős választásokra az országos politikai determináció tükrében

Carson, J. L.–Whitford, M. B. (2026). The Transmission Problem: A Nationalization-Weighted Forecast for the 2026 Midterm Election
In: PS: Political Science & Politics, 1–20.

Az amerikai képviselőházi választások országos szintűvé válásával alapjaiban változott meg, hogy mi határozza meg a választási eredményeket. Az elnök megítélése és az országos politikai hangulat szerepe felértékelődött, a kampányköltések és a kihívók személyes kvalitásainak hatása jelentősen mérséklődött. A kutatás új előrejelzési modellt dolgoz ki e változások figyelembevételével, és rámutat arra is, hogy a választások országos polarizálódása nem csökkenti, hanem növeli az előrejelzések bizonytalanságát.

Kiemelt programjainkból

https://www.kshkonyvtar.hu (06-1) 345-6592 revhegyi.gabriella@kshkonyvtar.hu